EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Fires urbanes

Â
El concepte i el sentit de les fires ha estat, tradicionalment, el d'aplegar en un punt determinat i uns dies concrets, diversos comerciants i productors per oferir la seva oferta als compradors de la zona. Legalment, aquesta ha estat una activitat econòmica que l'administració pública sempre ha regulat i autoritzat amb una normativa específica. A Manresa mateix tenim documentació històrica que ens ho demostra. A l'anomenat "Llibre Verd", on es recullen els ?privilegis' rebuts per la ciutat per part dels diversos governants de cada època, des de l'edat mitjana fins al segle XX, hi ha un parell de documents de mitjan segle XVI referents a l'autorització de poder celebrar dos mercats setmanals: els dilluns i els dijous. Val a dir també que, segles abans, els reis Pere II i Jaume II havien concedit les fires de l'Ascensió (1284) i de Sant Andreu (1311), que encara avui celebrem i que també apareixen escripturades en aquest llibre, que roman custodiat a l'Arxiu Històric.

Es tracta, doncs, el mercat, d'una activitat podríem dir ancestral, que segueix viva. Ara tenim, per exemple, mercat a la Font dels Capellans el dimarts i a la barriada Mion-Puigberenguer el divendres. I encara en recordo un a la plaça Major. De fet, al llarg del temps el comerç al carrer ha anat evolucionant. Així des de les parades obertes a l'aire lliure uns dies a la setmana o cada cert temps es va passar, especialment les que són del ram de l'alimentació, a uns espais coberts i específics, assequibles cada dia. Paral·lelament hi va haver un desplaçament important cap els establiments o botigues en locals a peu pla de la xarxa urbana i, les darreres dècades, en polígons a l'extraradi de les ciutats ocupats, en aquest cas, majoritàriament per grans cadenes. I aquí encara s'hi podria afegir la irrupció forta del comerç virtual o electrònic els últims anys.

Tot plegat ve a tomb perquè fa pocs dies s'ha celebrat a Manresa la fira de l'Ascensió, que des de fa sis edicions s'acompanya d'ExpoBages al centre de la ciutat, i m'ha fet reflexionar sobre la força que té, malgrat el canvi de costums i de model socioeconòmic que avui vivim, passejar pels nostres carrers més principals. Semblaria que aquest model diguem-ne clàssic d'exposar els productes físicament -enfront dels immensos catàlegs i el servei logístic porta a porta que s'ofereix ara des d'Internet- aniria a poc a poc de baixa. Doncs, no! Almenys no pas del tot. A la gent li continua agradant tocar o tastar directament el producte i, sobretot, tenir un canvi d'impressions amb el seu venedor. Evidentment, ara hi ha més competència i oferta, però el model segueix sent vàlid. Això no vol pas dir que els que ens dediquem al món del comerç estiguem tranquils. Patim una crisi de consum que ja dura tota una dècada i no s'hi veu encara el final. Sabem alhora que el canvi d'hàbits implica reajustament del model de negoci i redimensionar les nostres empreses a la nova competència multicanal. Però la ciutat continua mantenint un atractiu innegable i és un gran mercat amb possibilitats de futur. Almenys en aquests nostres latituds on la gent vivim en una xarxa urbana força ben repartida territorialment.

Podríem ara aprofundir sobre si el programa d'actes i el contingut estricte d'ExpoBages i de la fira de maig són prou adequats en l'actual context. Les dades ens diuen que hi ha més de 150 expositors als quals els surt a compte (ja sigui econòmicament i directament o en inversió d'imatge) ser-hi presents. A més a més, em consta que els seus responsables treballen de valent per assolir l'objectiu que Manresa sigui aquell cap de setmana un punt atractiu per al visitant, encara que la pluja (el maig cada dia un raig, diu el refrany!) fastiguegi una mica i durant algunes hores. Per tant, res de crítica tòxica o impertinent per donar la tabarra. Però sí que s'imposa, més d'hora que tard, un debat serè i profund sobre la idoneïtat de mantenir bàsicament i principalment un model multisectorial. Manresa segurament té una bona ubicació geogràfica i prou força històrica, empresarial i demogràfica per aspirar a incorporar-hi també altres propostes atrevides i innovadores que vagin més enllà del que avui tenim i que aixequin el llistó en general. Pensem-hi!